

A collage of various seashells and keys on a pink background. The shells include large blue and purple oysters, a large white and purple scallop, and several smaller blue and pink shells. The keys are gold-colored, with one having a heart-shaped bow and another a cross-shaped bow.

TAMMI

Marian Keyes

PARAS VIRHEENI

MARIAN KEYES

Naura, Claire, naura
Lucy menee naimisiin
Rachelin loma
Vielä on toivoa
Sushia vasta-alkajille
Enkelit
Tarinan toinen puoli
Kuuleeko kukaan?
Hurmaava mies
Tuiki tuiki tähtönen
Peiton alla. Tarinoita kirjailijaelämästä
Mercy Closen mysteeri
Nainen joka varasti elämäni
Säätäen ja soveltaen
Aikalisä
Aikuiset ihmiset
Rachelin paluu
Paras virheeni

Marian Keyes

PARAS VIRHEENI

Suomentanut Terhi Vartia

TAMMI

HELSINKI

Laulujen sanat sivulla 374:

”Home is where I want to be” (David Byrne)

”We’re in for nasty weather” (David Byrne and Chris Frantz)

“Transmit the message to the receiver. Hope for an answer someday” (David Byrne)

Ensimmäinen painos

Englanninkielinen alkuteos *My Favourite Mistake* ilmestyi

Isossa-Britanniassa 2024.

Copyright © 2024 by Marian Keyes

Suomenkielinen laitos © Tammi ja Terhi Vartia 2025

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

Painettu EU:ssa

ISBN 978-952-04-7138-5

Tuoteturvallisuusasioihin liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@tammi.fi

*Beth Nepomucenolle,
rakkaudella ja kiitollisuudella*

Tunsin hänen katseensa kasvoillani. ”Yritän muistaa milloin me viimeksi tapasimme...”

Sydän jätti lyönnin väliin. Pitikö siitä tosiaankin puhua?

Hän vilkaisi pois päin ja sitten taas kohti ilme kirkastuen. ”Oliko se minun ja Elisabethin kihlajaisissa?”

Silloin olimme viimeksi olleet samassa huoneessa. Sinä iltana emme kuitenkaan vaihtaneet sanaakaan.

”Eli noin kahdeksan vuotta sitten?” hän jatkoi.

”Suunnilleen.” (Siitä oli tarkemmin sanottuna kahdeksan vuotta ja neljä kuukautta.)

Hän yritti kaikesta luoda tunnelmaa seuraavien parin päivän varalle. Yhteinen historiamme oli niin pitkä ja sekava, ettei sitä voinut sivuuttaa muttei liioin ottaa puheeksi juuri nyt. Kaunisteltu versio siitä tarjosi meille vakaan pinnan jolla kulkea. Toki se oli hauras kuin kevätjää, mutta jos etenisimme varovaisin askelin, emme ehkä hukkuisi.

Tarinaani olisi vaikea summata klikkiotsikoin, mutta lyhyesti sanottuna elin todeksi unelmaa, kunnes poltin kaiken poroksi. Erosin pitkästä parisuhteesta, ostin pienet kangaspuut, luovuin korkokengistä, irtisanouduin mahtavasta mutta pelottavasta työpaikasta, jouduin sanaharkkaan kadulla viiden pojankoltiaisen kanssa, sain masentavan diagnoosin, vaihdoin kangaspuut isompiin ja palasin Irlantiin asuttuani lähes kaksikymmentä vuotta Manhattanilla. Tapahtumat eivät välttämättä edenneet tässä järjestyksessä.

Ensimmäisen varoitusmerkin havaitsin eräänä perjantaiaamuna Upper West Sidessa Manhattanin saaren länsilaidassa sijaitsevassa asunnossa. Koronapandemia oli siinä vaiheessa kestänyt kahdeksan kuukautta. Heräsin kesken syvän unen matalaan, riitasointuiseen lauluun.

Nopea vilkaisu puhelimen kelloon vahvisti, että minulla olisi vielä kallisarvoiset kuusikymmentäseitsemän minuuttia aikaa nukkua, joten kihisin raivosta.

Kun ensimmäistä kertaa kuulin tuota mölinää, luulin että Angelo soitti viereisessä huoneessa didgeridoota. Ääni oli kuitenkin peräisin isosta joukosta *munkkeja*. He eivät tosin olleet kerääntyneet oransseissa kaavuissaan Angelon olohuoneeseen voiteekannuja heiluttelemaan vaan hoilottivat Zoomissa Tiibetistä käsin. Olin herännyt kesken unien näiden munkkien takia jo niin moneen kertaan viime viikkojen aikana, että tunsin heidät jo melkein nimeltä.

Helvetin liikkumiskielto.

Angelo Torres ja minä olimme olleet yhdessä jo yli kymmenen vuotta. Rakastimme toisiamme, vietimme ainakin neljä yötä viikossa yhdessä mutta molemmilla oli silti oma asuntonsa. Ei ehkä ihan tavanomainen parisuhde, mutta meille se sopi.

Sitten iski korona. Angelon ja minun oli valittava, asuisimmeko yhdessä omassa kuplassamme vai joutuisimmeko olemaan erossa

ties kuinka pitkään. Valitsimme kuplan ja Angelon asunnon, koska se oli tilavampi.

Osoittautui kuitenkin odotettua rankemmaksi joutua istumaan viikosta toiseen nenäkkäin asunnossa, joka tuntui kutistuvan päivä päivältä.

Munkit kailottivat edelleen, joten hapuilin korvatulppia. Oli tärkeintä *olla ajattelematta töitä*. Jos ajatuskin niistä ujuttautuisi aivoihin, olisi turha edes yrittää saada uudelleen unen päästä kiinni.

Kun siinä hermot kireinä makasin kippurassa, harva olisi uskonut, että minulla oli maailman paras työpaikka. Mutta sitä se lähes kaikkien mielestä oli. Työskentelin johtotason tehtävissä ”legendaarisessa” newyorkilaisessa PR-firmassa McArthur on the Parkissa, ja koska edustimme maailman himotuimpia kosmetiikka-merkkejä minä sain tietysti tuotteita ilmaiseksi mielin määrin.

Asemani oli suuri hämmästelyn aihe niille, jotka muistivat minut tyttövuosiltani kroonisena alisuorittajana. Etenkin perheelleni, jonka silmissä olin näytellyt epäonnistujan rooliani niin pitkään, että minulle harkittiin jo elämäntyöpalkintoa.

(Työpaikan saaminen oli itse asiassa ollut onnekas ja kummallinen sattumus. En ollut – enkä edelleenkaan ole – mitenkään kunnianhimoinen saati tarmokas ihminen.)

Alkuun olin sellaisessa onnen huumassa, että minulle olisi voitu maksaa palkka vaikka poskipunissa. Vähitellen sain kuitenkin lisää vastuuta, arvostusta ja ihan mukavasti rahaakin.

Ja ahdistusta... Paljon ahdistusta.

Kyseinen firma oli aina ollut... sanotaan vaikkapa *vilkas* työpaikka, erityisen sovelias niille, joilla on vankka keskushermosto. Kannattaa vähintäänkin syödä B-vitamiinia. Elämäni oli yllleistä ja stressaavaa: varhaisaamun manikyyrejä, kokouksia vaikutusvaltaisten neurootikkojen kanssa, viime hetken lähtöjä Bolognaan.

Kosmetiikkahan ei noin objektiivisesti ajateltuna ole mikään elämän ja kuoleman kysymys, mutta painekattilassa työskennellessä se tuppaa unohtumaan. Jonain päivänä sitä vain tajuaa olevansa enemmän huolissaan siitä, onnistutaanko kulmakynälle saamaan viiden tähden arvio, kuin siitä, saadaanko maapallo pelastettua.

Ylin pomo Ariella McArthur jakeli lisävastuita – eli lisää pelkoa – kuin herkkupaloja. Ennen kuin täytin neljäkymmentä, kestin tuon pelon vielä pelkän sisun voimalla. Mutta sen jälkeen aina uuden asiakastilin ”voitettuani” jouduin nieleskelemään jotta en ulvoisi ääneen.

Vilkaisin taas puhelimen kelloa todetakseni, että ehtisin nukkua vielä kuusikymmentäyksi minuuttia. Muistutin itseäni tiukasti siitä, että elämäntilanteeni olisi monesta suorastaan taivaallinen. Katto pään päällä, vakituiset tulot ja riittävästi kosteuttavia ja kiinteyttäviä kasvoseerumeja pitämään kokonainen kansakunta rypyttömänä. Piti vain *ryhdistäytyä* ja *ajatella positiivisesti* ja *hyväksyä* tämä omituinen ajanjakso, joten yritin keskittyä munkkien mölinään ja hengittää syvään ja hitaasti sen tahdissa. Juuri kun olin vaipumassa autuaallisen ihanaan uneen, rukouskulhon helähdys tärisytti koko asuntoa niin, että yöpöydän vesilasin pinta väreili ja piirongin päältä putosi ripsiväri lattialle.

Nyt riitti! Heitin peiton päältäni, ponnahtin pystyyn ja karjaisin: ”Voi herranjumala!”

Hetken päästä makuuhuoneen ovi aukesi ja Angelo ilmestyi näkyviin kädessä nahkainen kumistin. ”Jokin hätänä?” Äänensävy oli jäätävän kohtelias.

Jokin totisesti oli hätänä.

Eikä vain yksi asia, vaan vaikka kuinka moni. Munkit olivat vasta alkua. Angelo ja minä elimme aivan eri rytmissä: minä sain energiaa myöhäisillan rivakasta spinning-tunnista, kun taas Angelo meni nukkumaan puoli kymmeneltä. (Eli Tiibetin ajassa, minulla oli tapana sanoa. Vain itsekseni tosin, mutta hän taisi kyllä arvata.) Hän olisi halunnut laittaa yhdessä jännittäviä ruokia, kun taas minä elin koronarajoitusten alettua juustolla, omenoilla ja proteiinipatukoilla. Hän yritti innostaa minua mukaan päivittäisiin mindfulness-harjoituksiinsa, jotta ahdistukseni lievittyisi, mutta minusta se lieviytyi paremmin viinin voimalla.

Tuona tiistaiamuna me sitten mulkoilimme toisiamme kiukuisina. Saatoin jopa raivoni läpi nähdä totuuden, joka nyt vähitellen valkeni kaikessa karuudessaan: monien onnellisten vuosien (ja yhden erittäin onnettoman) jälkeen Angelo oli alkanut käydä hermoilleni.

Ja mikä pahempaa, hän ei pystynyt peittelemään sitä, miten ärsyyntynyt oli minuun. Angelo oli hieno ihminen, joka tosissaan yritti suhtautua kärsivällisesti lähimmäisiinsä. Se ettei hän enää pystynyt hallitsemaan turhautuneisuuttaan, oli merkki isosta ongelmasta.

Tästä emme selviä.

Olin pelosta jäykkänä. Ja sitten innoissani, helpottunut, surulinen, ahdistunut, toiveikas ja hämmentynyt, kaikkea yhtä aikaa.

Jos kyse olisikin ollut vain väljähtyneestä parisuhteesta, elämäni New Yorkissa olisi ehkä ollut pelastettavissa.

Toinenkin havaitsemani varoitusmerkki oli lyhyt sananvaihto, ihan ensimmäisen tapaan. Näitä keskenään lähes identtisiä keskusteluja oli kuitenkin viime aikoina alkanut kertyä kuin palikoita torniin. Sen tiistain palikka uhkasi lopulta kaataa koko tornin.

Kun Angelo oli häipynyt kumistimensa kanssa, soitin saman tien äidille lankapuhelimella. Noina kamalina aikoina, kun itse olin jumissa New Yorkissa ja vanhempani ja neljä siskoani viidentuhannen kilometrin päässä Irlannissa, soitin kotiin muutaman tunnin välein.

Suurin pelkoni oli, että vanhemmat saisivat koronatartunnan, sillä sen hetkisen tiedon mukaan he tuskin selviäisivät siitä hengissä. Roikuin päivittäin tuntikausia internetissä tonkimassa uutta, entistä ahdistavampaa tietoa. Jatkuvasti vaihtelevat riskit loivat vain uusia versioita samasta katastrofista. Aina löytyi jotain uutta, josta hätääntä: ennennäkemättömiä oireita, erilaisia muunnoksia, rokoteallergioita...

Saatoin herätä keskellä yötä niin hädissäni, että jouduin soittamaan jollekin siskoistani, yleensä Clairelle (joka on meistä vanhin ja lujatahtoisin) vain kysyäkseni: ”Desinfioivatko isä ja äiti ostoksensa perusteellisesti?” Tai: ”Tiedätkö milloin rokotukset alkavat?”

Viime käynnistäni Irlannissa oli siinä vaiheessa erilaisten rajoitusten ja kieltojen takia kulunut jo kahdeksan kuukautta. Suurimpana esteenä oli kymmenen päivän karanteeni, joka olisi vaadittu Yhdysvaltoihin palatessa, sillä en voinut ottaa töistä niin paljon vapaata. Karanteenista luopumisesta oli kuitenkin ollut jo puhetta, joten toivoin hartaasti, että pääsisin pian käymään kotona.

En yksinkertaisesti malttanut odottaa lentokoneeseen astumista.

Mikä jälleen kerran osoittaa sen, että elämä on täynnä yllätyksiä! Aiemmin nimittäin inhosin lentokoneita, lentokenttiä, jopa sanaa 'lähöportti'. Sanat 'istuin' ja 'pystyasento' saattoivat aiheuttaa itkupotkuraivarin. Tämä vain siksi, että jouduin työn vuoksi käymään Sveitsissä kuuden viikon välein.

Sopiiko, jos tässä kohdassa annan pienen vinkin? Jos joutuu matkustamaan työn puolesta, siitä ei kannata valittaa. Miten happamia katseita sainkaan, kun toisinaan surkuttelin kohtaloani. Moni suorastaan kiukustui. "No onpa ihan helvetin rankkaa! Ai että ihan bisnesluokassa joudut lentämään maahan, jossa on puhdas ilma ja kaikki aina ajoissa? Ja nyt sitten kaipaat muka sääliä."

"Mutta hiilijalanjälkeni on ihan valtava ja vuorokausirytmieni sekaisin."

"Hiilijalanjälki? Vuorokausirytmieni? Vau, sinulla on kyllä kaikkea."

"Kuuntelepas nyt." (Tämän sanoin yleensä hammasta purren.) "Laskeudun Zürichiin maanantaina aamukuudelta, vaikka aivojen mielestä on vasta puoliyö, kuten New Yorkissa vielä on. Kentältä minut kiidätetään saman tien Luzerniin Bion pääkonttorille, missä teen kaksi kolmetoistatuntista päivää, kunnes lennän takaisin New Yorkiin ja suoraan toimistolle tekemään töitä iltamyöhään, jotta saan muut asiakastilit ajan tasalle. Se vaatii paljon kahvia, melatoniinia ja adrenaliinia, ja aiheuttaa valtavaa ilmastoahdistusta."

"Niinkö tosiaan?" (Tämän keskustelukumppani yleensä sanoo leuka riidanhaluisesti pystyssä.) "Tuollaisesta olen aina haaveillut. Elämäkertani nimeksi voisi panna *Lennot joille en päässyt*."

Kahdeksan kuukauden kotiaaresti sai kuitenkin mieleni muuttumaan. Heti kun tiukkoja rajoituksia höllennettäisiin, taikamatto lennättäisi minut Irlantiin, ehkäpä jo jouluksi. Näppäilin vanhempieni numeron ja kuuntelin, kun puhelin hälytti.

Kuuluin naksahdus ja sitten äidin ääni, kun hän kysyi huokaisen: "Mitä nyt taas?"

Äidin lankapuhelin ei näyttänyt soittajan numeroa.

"Entä jos olisin ollut joku muu?" minä kysyin. "Vaikka joku ventovieras."

"Kuka muu muka?"

"No? Mitään uutta?"

”Ai sen jälkeen kun kuusi tuntia sitten viimeksi soitit? Ai mutta hetkinen, on jotakin uutta: olet maahantulokiellossa! Et saa tulla Irlantiin!”

”Mitä minä olen muka tehnyt?”

”Et vain sinä, mokoma hömppä, vaan kuka tahansa sieltä Amerikasta. Hallituksen uusi määräys, se ääliö nimittäin oli taas telkkarissa. Jos tulisit, joutuisit olemaan kaksi viikkoa karanteenissa jossain rähjäisessä hotellissa ja maksamaan siitä omaisuuden!”

”Äiti.” Vatsaani väänsi. ”Miksi olet noin innoissasi?”

”Koska se on jännittävää.”

”...mutta aika ikävällä tavalla.”

Äkkiä kovin synkän kuuloisena äiti totesi: ”Kai tässä on haettava jännitystä sieltä mistä sitä saa.” Sitten: ”Kuules nyt, minulla ei ole mitään oireita, ei liioin isällä, ja yritämme kovasti olla saamatta koronaa ennen kuin taas ollaan puheissa. Joten soitellaan!”

Laskin kuulokkeen murheellisena. Äiti tuntui ottavan koko kauheuden kovin kevyesti, kun taas minä tajusin siinä samassa, etten ehkä koskaan enää näkisi häntä ja isää. Ihmisiä kuoli, se oli tosiasia.

Siinä hetkessä jokin käynnistyi, jokin joka sai minut luopumaan elämästäni New Yorkissa ja palaamaan juurilleni. Miksi olin jämähtänyt tuohon kaupunkiin, kun Angelaa lukuun ottamatta kaikki läheiseni asuivat tuhansien kilometrien päässä?

Moni ehti lähteä New Yorkista jo ennen koronaa. Ystäväni Nell muutti Kentuckyn maaseudulle siipikarjan, kanaverkkojen ja räksyttävien koirien keskelle. Toinen ystävä, Maira, puolestaan lähti Nevadaan, ja läheinen työkaveri Teenie palasi kotiseudulleen Oregoniin. Kaikki kolme viihtyivät kuulemma todella hyvin. Vaikka niinhän sitä kuuluu sanoa, jos uskaltautuu jättämään New Yorkin taakseen, mutta minä uskoin heitä.

Tuona aamuna, kun puhelun jälkeen kuumeisesti kaivoin netistä tietoa Irlannin uusimmista koronarajoituksista ja totesin ettei äiti suinkaan ollut liioitellut, vannoin itselleni, että kunhan pandemia olisi ohi – jos se nyt koskaan olisi – palaisin kotiin.

Olin viivytellyt niin pitkään kuin pystyin, mutta oli pakko ryhtyä töihin. Istuin työpöydän ääressä vierashuoneessa, ja pulssi kiihtyi ennen kuin olin avannut ensimmäistäkään sähköpostia.

”Kulta?” Angelo laski käden rauhoittavasti olalleni. ”Haluatko jotakin?”

Tartuin kiitollisena hänen ranteeseensa. ”Kiitos. Voisitko...?”

”Samat kuin yleensä? Totta kai.” Hän suuteli päälakeani, nappasi kasvosuojuksen mukaansa ja lähti hakemaan minulle kofeiinitoman latten ja muffinin. Huokaisin. Angelo oli enkeli, miehistä kiltein ja kannustavin. Aamun kiukkupuuska alkoi hävettää. Mikä minä olin marisemaan hänen hengellisistä touhuistaan, kun juuri niiden ansiosta hän oli niin hieno ihminen kuin oli?

Hän oli valmis jopa kohtaamaan ulkomaailman vain hakeakseen minulle kuumaa, rauhoittavaa juomaa vaikka oli kiireisempi kuin minä. Angelo työskenteli taideagenttina, joka minusta aiemmin oli vain hienompi nimitys huijarille, kunnes tutustuin häneen.

Tapasimme siskoni Rachelin kautta, joka liikkui samoissa henkisen kasvun piireissä kuin Angelo. (He puolestaan tapasivat ensimmäisen kerran tilaisuudessa, jonka otsikko oli *Miten löytää sisäinen rauha kun maailma on tulessa*. Ei siitä sen enempää.)

Toipuvana addiktina Rachel tavoitteli jatkuvasti henkistä valaistumista. Angelo taas halusi vain olla ”oman itsensä paras versio”. Parasta ystävääni Jacquia lainatakseni hän oli lälly hiplaaja.

Käsite ”lälly hiplaaja” syntyi aikoinaan vuosituhannen alussa, kun Jacquilla oli ollut epäonnistunut yhden yön juttu miehen kanssa, joka ei koko yönä ollut tehnyt muuta kuin hivellyt häntä höyhenenkevyesti. Jacqui sen sijaan olisi kaivannut suoraviivaista toimintaa, vaikka mies sitten olisi repinyt kalliin vaatekappaleen hänen päältään.

Käsitteestä tuli välittömästi suosittu kuvaamaan tylsää, vähän imelääkin miestä. Ajan myötä se laajeni tarkoittamaan myös

miehiä, jotka huomaavat, että kumppani on käynyt kampaajalla, jotka kohtelevat äitiään hyvin, jotka tilaavat jälkiruokaa jossa ei ole juustoa ja jotka vaihtavat lakanat useammin kuin kerran vuodessa. Melko langettava tuomio siis.

Mutta aika kului. Elämä jätti jälkensä, nirpanokkaisuus hellitti ja kun sitten tapasin Angelon, lällyistä hiplaajista olikin tullut hyvä juttu – ja Angelo oli lällyistä lällyin.

On tosin syytä huomauttaa, että ulkoisesti hän näytti kaikkea muulta kuin lällyltä: pitkä tukka, riutuneet kasvot, tummat vaatteet ja valtavasti tatuointeja. Hän oli kuitenkin aina hyväntuulinen ja kiinnostava ja antoi minulle tilaa.

Ja siinä minun lälly hiplaajani taas oli, mukanaan latte ja muffini.

Kun kuuma maito ja sokeriset hiilihydraatit olivat tehneet tehtävänsä, olin vihdoinkin riittävän tyyni avatakseni sähköpostit. Vuosien ajan aloitin päiväni nappaamalla iPadin ja sukeltamalla pää edellä stressilammikkoon. Nykyään lykkäsin kaikkea vähänkin hermostuttavaa niin pitkälle kuin pystyin.

Eikä tämän hermostuttavampaa ollutkaan, sillä olimme julkis-
tamassa uuden tuotemerkin.

Reilua vuotta aiemmin tärkein asiakkaani, perinteinen kosmetiikkayritys (jota luisevat valkoihoiset naiset rakastavat, mikä kertonee paljon) päätti viisaasti laajentaa valkoihoisten ulkopuolisille markkinoille. Yrityksellä oli jo lukuisia alamerkkejä, mutta tämä olisi ensimmäinen joka olisi tarkoitettu eritoten tummalle iholle. Tuloksena oli Yemoja, eräässä markkinointipalaverissa loihdittu edullinen, täysin epäoriginaali kosmetiikkasarja. Tuotteet olivat jo myynnissä olevaa markettikosmetiikkaa, jotka oli vain brändätty uudelleen.

Koko touhu oli niin epäreilua, että minua kuvotti. Minulle maksettiin siitä, että suhtauduin kaikkeen järjettömällä innolla, vaikka se yleensä oli yhtä epäaitoa kuin silmäripseni. Tällä kertaa teeskenteleminen oli lähes mahdotonta. Sana *työuupumus* oli väijynyt mielessä jo jonkin aikaa. Mutta aina kun ryhdyin sitä miettimään, ääni päässäni huusi: ”No voi Anna-raukkaa!” En ollut sairaalan ensiavussa työskentelevä sairaanhoitaja enkä nollasopimuksella raatava hyllyntäyttäjä, vaan minulla oli maailman paras työpaikka, josta sai loputtomiin ilmaisia kuorintavoiteita.

Kun koronapandemia iski ja ihmisten liikkumista alettiin rajoittaa, olin varma ettei kukaan enää ostaisi kosmetiikkaa ja minä saisin potkut. Yhdysvalloissa on vaikea pärjätä ilman säännöllisiä tuloja, mutta olin tyyni. Toiveikaskin. Entä jos muuttaisin maalle kasvattamaan mansikoita?

Paitsi että... kosmetiikkatuotteiden myynti kasvoi. Täysin järjetöntä. Täysin! Ihmistenhän piti pysytellä kotona, kuka siinä kosmetiikkaa tarvitsi? Ainoat fyysiset ihmiskohtaamiset olivat lähinnä lähettien kanssa, jotka kuskasivat meille lopputtomiin netistä tilaamiamme ostoksia. Joten... toivatko he meille kosmetiikkatuotteita, jotta voisimme avata heille oven täydessä meikissä, kun he toivat meille lisää kosmetiikkaa?

Olinko sattumalta löytänyt kapitalismin itseään ruokkivan perusolemuksen? Mietin asiaa hartaasti noin viiden minuutin ajan, minkä jälkeen tuntui kuin aivot kallistuisivat ja niistä alkaisi putoilla tavaraa.

Yhtäkkiä töitä oli enemmän kuin koskaan, mutta jokainen päivä oli ilotonta puurtamista Zoom-kokouksissa, joissa alaisten motivoiminen oli mahdotonta, koska leukani alle oli ilmestynyt omituinen ihopoimu. Näytin ihan pelikaanilta! Milloin se siihen oli tullut? Entä miksei se näkynyt peilissä eikä valokuvissa?

Kaksoisleukaakin masentavampaa oli tajuta se, ettei minun olisi ikinä pitänyt joutua vetämään Yemoja-kampanjaa. Kollegani Kamilah ja Monifa olivat erinomaisia PR-naisia ja sen päälle vielä afroamerikkalaisia, toisin kuin minä. Ennen kampanjan lanseerausta anelin hartaasti ylempiä pomoja (Ariellaa ja Franklinia, molemmat valkoisia) siirtämään asiakastilin jommallekummalle heistä.

Vaan hepä komensivat Kamilahin ja Monifan minun tiimiini. He olivat asiakasjohtajia niin kuin minäkin, mutta yhtäkkiä heistä tuli alaisiani. Heille se oli tietysti nöyryyttävää, mutta itsekin koin saaneeni näpäytyksen. *No niin Anna, riittää jo woke-höpsötykset.*

(Monen naisen tapaan minäkin podin huijarisyndroomaa. Minun tapauksessani se ei kuitenkaan tarkoittanut pelkästään sitä, etten kokenut ansaitsevani työpaikkaani. Minusta nimittäin tuntui myös siltä kuin joku kyyninen, rahanhimoinen ihminen

olisi vallannut ruumiini joka päivä puoleksi vuorokaudeksi ja toiminut tavalla, jota todellinen minäni halveksi suuresti.)

Yemoja-kampanjassa riitti kulttuurisidonnaisia vivahteita, joita en mitenkään olisi ymmärtänyt. Ilman Kamilahia ja Monifaa olisin epäonnistunut surkeasti. He tajusivat nopeasti, että värivoide oli sarjan paras tuote. Eli kampanja lanseerattiin värivoide edellä.

Eilen näytteet oli toimitettu neljällesadalle tarkoin valitulle kauneusvaikuttajalle eri puolilla Yhdysvaltoja. Heidän tuomionsa odottelu oli aina ahdistavaa aikaa. Mitään tuskin oli ihan vielä odotettavissa, mutta mistä sitä koskaan tiesi.

Heti kun oli avannut sähköpostin päättelin uusien viestin tulvasta, että jotain oli tekeillä. Sydän jyskyttäen ja suu kuivana kytkin puhelimen virran päälle, ja laite alkoi saman tien piipittää loputonta määrää ilmoituksia ja vastaamattomia puheluja.

Helvetti. Helvetin helvetin helvetti.

Ariellalta oli ääniviesti, jossa hän kiljuen vaati minua vastaamaan puhelimeen ja mainitsi ohimennen, että joistakin värivoide-näytteistä oli löytynyt ihoa valkaisevaa ainetta. Joku vloggaajista oli sen havainnut ja haukkunut meidät pataluhaksi. Seuraavassa ääniviestissään Ariella julisti kiljuen, että ainetta oli *joka ikisessä* näytteessä.

Olin oksentaa työpöydälle: erityisesti mustalle iholle suunniteltu tuote sisälsi valkaisuaainetta.

Eikä moista ainetta itsestään ilmesty värivoiteisiin, joten jonkun oli täytynyt tehdä se tahallaan. Ehkäpä joku halusi vastustaa luisevaa, valkoista yritystä, joka oli tunkeutumassa afroamerikkalaisille markkinoille? Mikä olisi sangen ymmärrettävää. Sen selvittäminen oli kuitenkin jonkun muun heiniä. Minun tehtäväni oli suojella yhtiötä – ei vain Yemoja-tuotemerkkiä vaan kaikkia brändejä – takaiskulta, jollaista ei aiemmin ollut koettu. Ja etenkin osakekurssin jättimäiseltä romahdukselta.

Mahdottoman tekeminen mahdolliseksi kuului toimenkuvaani, mutta nyt oli käsillä täysi katastrofi. Sydän jyskytti korvissa ja hengitin läähättäen, kun kutsuin hätäkokouksen koolle Zoomissa.

Näytölle ilmestyi Ariella isossa tukassaan tulta syöksien. Ja Franklin, jonka naama nyki siihen malliin, että ilman Diorin pukua hän olisi jo hajonnut kappaleiksi. Sitten kolme tai neljä

– eipäs kun viisi – asiakkaan johtoportaan jäsentä, joukossa myös toimitusjohtaja Vogt. Hänestä tuli aina mieleen kolme viulun vingahdusta elokuvasta *Psyko*.

Kaikki olivat järkytyksestä sekaisin ja tivasivat minulta pelastussuunnitelmaa. Toistelin järkähtämättä, että ainoa vaihtoehto oli vilpítőn katumus.

”Otamme henkilökohtaisesti yhteyttä jokaiseen vaikuttajaan ja teemme kaikkemme vakuuttaaksemme heidät siitä, ettei yritys ole rasistinen.”

Toimitusjohtaja Vogtia suunnitelmani ei miellyttänyt. ”Sehän saa meidät näyttämään heikolta.”

”Miten muuten me muka voisimme korjata tilanteen? Tuotteessa tosiaankin on valkaisuainetta.”

Hyökkäävä asenteeni pelästytti kaikki, myös minut itseni, mikä on myönnettävä.

”On perustettava rahasto.” Ehdotin muhkeaa rahasummaa. ”Lahjoituksia afroamerikkalaisille hyväntekeväisyysjärjestöille. Vaikuttajat saavat valita kohteet.”

”Ariella?” toimitusjohtaja Vogt kysyi. ”Luotatko häneen?”

”Totta kai.” Mutta Ariella yritti vain pelata varman päälle.

Vogt kumartui lähemmäs kameraansa ja siristi silmiään. ”Anna, jos suunnitelmasi pettää, niin syy on sinun. Osakkeen hinta on laskenut kuusitoista dollaria, ettäs tiedät, ja sijoittajat ovat rai-voissaan. Hoida asia.”

Mietin hetken, millaiset seuraukset sijoittajien mahdollisella joukkokanteella olisi elämäni. Olisin loppuikani vararikossa ja vielä senkin jälkeen.

Kun kokous sitten päättyi, tunsin hetken syvää rauhaa ja oivalsin: *en pysty tähän enää*. Olihan se aiemminkin käynyt mielessä, mutta vasta nyt tajusin, että se oli totta.

Päivä oli siis käänteentekevä, mutten suinkaan sen päätteeksi pakannut tavaroitani ja varannut lentoa Irlantiin.

Sen sijaan tilasin netistä pöytäkangaspuut ja lankoja. Ei mitään käsitystä miksi. En ole ikinä ollut mikään käsityöihminen. Tiesin vain tarvitsevani jotakin helpottamaan ahdistusta. Rakastin lukemista, mutten pystynyt enää keskittymään kirjoihin, eikä alkoholiakaan voinut ihan joka ilta kitata.

Sitten päätin jossain syvällä alitajuntani syövereissä unohtaa ne oivallukset, jotka tuona päivänä sain. Nykytilanne oli sentään turvallisen tuttu. Olin kaikkea muuta kuin tyytyväinen, mutta hyppy tuntemattomaan hirvitti.

Muutakin ajateltavaa riitti. Tai ainakin yksi iso ajateltava: työ. Kamilah, Monifa ja minä teimme kaikkemme kiukkuisten vaikuttajien tyynnyttämiseksi.

Pieni iskuryhmämme pyyteli anteeksi sähköpostitse, Zoomitse ja puhelimitse. Olimme aidosti pahoillamme, joten vastaanotto oli lempeää. Laboratoriossa kehitettiin värivoiteesta uusi versio, jossa ei enää ollut valkaisuainetta. Sitten se pantiin myyntiin.

Kuten arvata saattoi, tuhannet kuluttajat boikotoivat sitä mutta eivät ihan kaikki. Vähitellen se alkoi käydä kaupaksi. Reilun puolen vuoden päästä myyntiluvut olivat jo ennen sabotaasia laadittujen ennusteiden mukaisia. Sen kunniaksi ostin itselleni vyyhdin villalankaa.

Työ aiheutti jatkuvaa suhinaa korvissa, mutta siitä huolimatta tajusin ajoittain kirkkaasti, ettei tilanne voisi jatkua entisellään. Niinä hetkinä otin välittömästi kangaspuut esiin, avasin viinipullon tai mietin tarkkaan, millaista olisi joutua henkilökohtaiseen konkurssiin, ja pian pää jo tyhjeni suuria elämänmuutoksia koskevista ajatuksista.

Minua pidätteli New Yorkissa myös syvään juurtunut halveksuntani niitä kohtaan, jotka vain ”luovuttivat”. En ole luonteeltani

kunnianhimoinen, mutta Manhattan oli muuttanut minua. Jokin kuiski korvaani, ettei työuupumusta edes ole olemassa, se on ihan keksitty juttu. *Haluatko muka olla heikko vetelys? Epäonnistuja, joka takoi rahaa mutta halusikin huilimaan? Haudassa ehtii sitten levätä! Hei sinä siellä, Anna Walsh, juuri sinä, armoitettu työmyyrä, voit nykyään ostaa mitä ikinä haluat! Vaikka kiertoilmakypsentina! Et tosin kokkaa etkä edes tiedä, mikä kiertoilmakypsennin on, mutta mitäpä siitä!*

Asenteesta oli vaikea luopua. Aito huoleni oli kuitenkin se, millä elättäisin itseni jos vain jättäisin kaiken taakse. Kosmetiikka-alan PR-hommat olivat ainoa oikea työ, mitä olin koskaan tehnyt. Parikymppisenä työskentelin autotehtaalla, säilyketehtaalla ja tarjoilijana Kreikan saaristossa. Kaikki rankka työ kelpasi, kunhan siihen ei vaadittu koulutusta eikä se tullut uniin. Nuorena naisena niissä pärjäsi, mutten enää ollut nuori. Sen muistaminen järkytti minua aina.

*

Jahkailin asiaa ainakin vuoden. Olin milloin puolesta, milloin vastaan. Toisinaan päätin, että asuisin Manhattanilla loppuikäni. Sitten sattui yleensä jotain outoa, kuten että tajusin kokevani mielenrauhaa vain kangaspuiden ääressä. Tai se kerta, kun jouduin riitaan nuorison kanssa keskellä katuja. (Tosiaan vain sen yhden kerran, mutta sekin riitti.) Riidan seurauksena menin lääkäriin, joka viimein totesi, että minulla oli esivaihdevuodet.

Jo aiemmilla käynneillä oli ollut puhetta oireista, kuten epäsäännöllisistä kuukautisista, ahdistuneisuudesta, viiksien kasvamisesta ja kuumista aalloista. Sekä lääkäri että minä olimme kuitenkin panneet ne stressin piikkiin. Adrenaliinista kaikki vain johtuu, totesimme yhdessä. Tuntui kuin lääkäriä olisi nolottanut sanoa suoraan, että minä vanhenin, ja itse olin liian kauhuissani pystyäkseni myöntämään sen. Verikokeiden tuloksissa ei kuitenkaan ollut tulkinnanvaraa. Vaihdevuodet lähestyivät vääjäämättömästi.

Vaikka ne hän olivat ihan muita naisia varten! Kuten siskoani Margaretia, joka oli alkanut innokkaasti odottaa vaihdevuosien alkamista siitä päivästä lähtien, kun täytti kolmekymmentäviisi.

MANHATTANILTA MAUMTULLYYN KOSKA HORMONIT KÄSKIVÄT NIIN!

Marian Keyes -fanien rakastamaan Walshin perheeseen kuuluva Anna on elänyt unelmaansa New Yorkissa jo 20 vuotta. Ihana mies, työ ja asunto. Kukapa sellaista ei haluaisi? Mutta niin vain käy, että pian Anna huomaa eronneensa, irtisanoutuneensa ja hylänneensä rakkaat korkkarinsa muuttaakseen takaisin kotiseudulle Irlantiin. Kuulostaa ihan idealta, jonka voi saada vain nainen parhaassa – tai pahimmassa – iässä!

"Paras virheeni on draamakomedia, jossa kuplii paitsi romantiikka myös yhteiskunnallinen närkästys. Päähenkilö Anna esittää veitsenteräviä huomioita keskiluokkaistumisesta, seksismistä ja talousjärjestelmästä, joka uskottelee naisille, että he eivät ole mitään ilman kalliita seerumeita ja Peloton-kuntolaitteita."

- THE SUNDAY TIMES

"Herkkuja luvassa! Tämä romaani on vuoroin hersyvän hauska, vuoroin sydäntäsärkevä. Ja sen ytimessä on mysteeri."

- KIRJAILIJA ELLY GRIFFITHS

9 789520 471385

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-7138-5

KANNEN KUVAT: ISTOCKPHOTO

KANSI: EIJA KUUSELA | SARJA-ASU: EEVALIINA RUSANEN

